

Social Interest and Psychological Capital in Adolescents: the Mediating Role of Motivational Beliefs

Haleh Haddadpour, Seyed Abolghasem Mehri Nejad ✉, **Rasool Roshan Chesley, Nemat Sotoodeh Asl**

Background and Purpose: One of the important goals and tasks of education is to create a basis for the all-round development of the individual and to educate healthy, efficient and responsible people to play a role in individual and social life; This study was conducted with the aim of social interest and psychological capital in adolescents with the mediating role of motivational beliefs. **Methods:** The research method is cross-sectional correlation. The statistical population of this study consisted of all high school students (boys and girls) in Tehran in the academic year 2020-2021, from which 400 people were selected by stepwise cluster sampling. In this study, the tools of social interest (Co., 2011), psychological capital (McGee, 2011), and motivational beliefs (Pintrich et al., 1991) were used, all of which had acceptable validity and reliability. SPSS-V23 and Amos-V8.8 software were used to analyze the data. Structural equation modeling was also used to answer the research hypotheses. Findings showed that the model has a good fit. **Results:** The results also showed that the direct effect of psychological capital on adolescents' social interest is confirmed. The direct effect of psychological capital on adolescents' motivational beliefs is confirmed. The direct effect of motivational beliefs on adolescents' social interest has been confirmed. **Conclusion:** The results also showed that the indirect effect of psychological capital on adolescents' social interest was confirmed by motivational beliefs. Therefore, paying attention to the mentioned variables in prevention and designing more appropriate treatments helps researchers and therapists.

Received: 13.06.2021
Revision: 01.08.2021
Acceptance: 17.08.2021

Keywords:
social interest, psychological capital, motivational beliefs

How to cite this article:
Haddadpour, H., Mehri Nejad, S.A., Roshan Chesley, R., Sotoodeh Asl, N. (2021). Social Interest and Psychological Capital in Adolescents: the Mediating Role of Motivational Beliefs. *Bi-Quarterly Journal of studies and psychological in adolescents and youth*, 2(2): 196-208

Article type
Original research

1. Haleh Haddadpour, Ph.D. student, Department of Psychology, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran, **2. Seyed Abolghasem Mehri Nejad**, Associate professor, Department of psychology, faculty of Education and psychology, Alzahra university, Tehran, Iran, **3. Rasool Roshan Chesley**, Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Shahed University, Tehran, Iran, **4. Nemat Sotoodeh Asl**, Associate Professor, Department of Psychology, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran

✉ Correspondence related to this article should be addressed to **Seyed Abolghasem Mehri Nejad**, Associate professor, Department of psychology, faculty of Education and psychology, Alzahra university, Tehran, Iran

Email: s.mehrinejad@alzahra.ac.ir

علاقه اجتماعی و سرمایه روان‌شناختی در نوجوانان: نقش واسطه‌ای باورهای انگیزشی

هاله حدادپور، سیدابوالقاسم مهری نژاد✉، رسول روشن چسلی، نعمت ستوده اصل

زمینه و هدف: یکی از اهداف و وظایف مهم آموزش و پرورش ایجاد زمینه‌ای برای رشد همه جانبه فرد و تربیت انسان‌های سالم، کارآمد و مسئول برای ایفای نقش در زندگی فردی و اجتماعی است؛ لذا این پژوهش با هدف، علاقه اجتماعی و سرمایه روان‌شناختی در نوجوانان با نقش واسطه‌ای باورهای انگیزشی انجام شد. **روش پژوهش:** روش پژوهش مقطعی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه (دختر و پسر) در شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ تشکیل دادند، که از میان آن‌ها، تعداد ۴۰۰ نفر با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای مرحله‌ای انتخاب شدند. در این پژوهش از ابزارهای علاقه اجتماعی (سهامی، ۲۰۱۱)، سرمایه روان‌شناختی (مک‌گی، ۲۰۱۱)، و باورهای انگیزشی (پینتریچ و همکاران، ۱۹۹۱) استفاده شد که همگی از اعتبار و پایایی قابل قبولی برخوردار بودند. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS-23 و Amos-V8.8 استفاده گردید. همچنین به منظور پاسخگویی به فرضیه‌های پژوهش از مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که مدل از برازش مناسبی برخوردار است. **یافته‌ها:** همچنین نتایج نشان داد که اثر مستقیم سرمایه روان‌شناختی بر علاقه اجتماعی نوجوانان تأیید می‌شود. اثر مستقیم سرمایه روان‌شناختی بر باورهای انگیزشی نوجوانان تأیید می‌شود. اثر مستقیم باورهای انگیزشی بر علاقه اجتماعی نوجوانان مورد تأیید بوده است. **نتیجه‌گیری:** همچنین نتایج نشان داد که اثر غیرمستقیم سرمایه روان‌شناختی بر علاقه اجتماعی نوجوانان به واسطه باورهای انگیزشی مورد تأیید بوده است. لذا توجه به متغیرهای مذکور در پیشگیری و طراحی درمان‌های مناسب‌تر به پژوهشگران و درمانگران یاری می‌رساند.

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۰۳/۲۳

اصلاح مقاله: ۱۴۰۰/۰۵/۱۰

پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۰۵/۲۶

واژه‌های کلیدی:

علاقه اجتماعی، سرمایه روان‌شناختی، باورهای انگیزشی

نحوه ارجاع دهی به مقاله:

حدادپور، ه.، مهری نژاد س.ا.، روشن چسلی، ر.، ستوده اصل، ن. (۱۴۰۰). علاقه اجتماعی و سرمایه روان‌شناختی در نوجوانان: نقش واسطه‌ای باورهای انگیزشی. *دوفصلنامه مطالعات روان‌شناختی نوجوان و جوان*، ۲(۲): ۱۹۶-۲۰۸

نوع مقاله:

پژوهشی اصیل

۱. هاله حدادپور، دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران، ۲. سیدابوالقاسم مهری نژاد، دانشیار گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران، ۳. رسول روشن چسلی، استاد گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران، ۴. نعمت ستوده اصل، دانشیار، گروه روانشناسی، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران.

✉ مکاتبات مربوط به این مقاله خطاب به سیدابوالقاسم مهری نژاد، دانشیار گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران است.

پست الکترونیکی: s.mehrinejad@alzahra.ac.ir

مقدمه

انسان در گستره زندگی، مسیر پر فراز و نشیبی را طی می‌کند که سرشار از چالش‌ها و فرصت‌ها است. بخش قابل توجهی از چالش‌های زندگی مربوط به دوره نوجوانی است که این دوره چالش‌های تحصیلی را با خود به همراه دارد. دوران تحصیلی دوره‌ای از زندگی است که در آن تغییرات شناختی و اجتماعی سریعی اتفاق می‌افتد (داتو و والدز^۱، ۲۰۱۹). یکی از اهداف و وظایف مهم آموزش و پرورش ایجاد زمینه‌ای برای رشد همه جانبه فرد و تربیت انسان‌های سالم، کارآمد و مسئول برای ایفای نقش در زندگی فردی و اجتماعی است. از آنجایی که دانش آموزان به عنوان رکن اساسی نظام آموزشی کشور، در دستیابی به اهداف نظام آموزشی نقش و جایگاه ویژه‌ای دارند، توجه به این قشر از جامعه از لحاظ آموزشی، تربیتی، باروری و شکوفایی هر چه بیشتر نظام آموزشی و تربیتی جامعه را موجب می‌گردد. با این وجود از کل دانش آموزانی که وارد سیستم آموزش و پرورش می‌شوند، تعداد کمی می‌توانند استعدادهای خود را شکوفا نموده و بر مشکلات زندگی و شرایط چالش برانگیز تحصیلی غلبه نمایند (سلیمانی، ۱۳۹۵). در این بین علاقه اجتماعی در نوجوانان، موجب تحولات قابل ملاحظه و پژوهش‌های نافذ و مؤثری در زمینه‌های مختلف علوم رفتاری از جمله مطالعات مربوط به مسائل مختلف دانش آموزان گردیده است (بای^۲، ۲۰۱۹).

آدلر علاقه اجتماعی را شاخص اصلی سلامت روان در نوجوانان و بزرگسالان می‌داند و آن را به صورت استعداد فطری برای همکاری کردن با دیگران جهت دستیابی به هدف‌های شخصی و اجتماعی تعریف می‌کند (فانگ و وبستر^۳، ۲۰۱۸). علاقه اجتماعی به وسیله بعضی از رفتارها مثل کمک کردن، سهیم بودن در کارها، با ادب بودن، سازگاری، همکاری و دلسوزی کردن، و عواطفی مثل تعلق داشتن، حس کمک به دیگران، اعتماد به دیگران و خوش‌بین بودن نشان داده می‌شود (لوکنا، والجو و جاوا^۴،

۲۰۱۸). فقدان علاقه اجتماعی نیز به وسیله خودمحموری، نیاز شدید به قدردانی و سپاسگزاری، حس انزواطلبی و نیاز شدید به تحت کنترل بودن نشان داده می‌شود (خباز، عزیزاده، دلاور، صغری ابراهیمی، رستمی و بهجتی، ۱۳۹۴). از سوی دیگر بسیاری از مطالعات تجربی در دو دهه گذشته اثربخشی علاقه اجتماعی بر میزان بهبود سلامتی و سرمایه روان‌شناختی در افراد را مورد بررسی قرار داده‌اند (گلداسمیت، داریتی و ویوم^۵، ۲۰۱۸).

«سرمایه روان‌شناختی» از «روانشناسی مثبت» سرچشمه می‌گیرد که در مکتب پست‌مدرن مطرح شده است (دی کلرکو، بوکنوک و راجا^۶، ۲۰۱۹). سرمایه روان‌شناختی نقاط قوت و جنبه‌های مثبت رفتار انسان را در برمی‌گیرد (کاوس و گوکن^۷، ۲۰۱۵). لوتانز مثبت‌گرایی را بیشتر در راستای توجه و تقویت توانمندی‌های افراد می‌دید تا مدیریت نقاط ضعف آن‌ها (یو^۸، ۲۰۱۶). سرمایه روان‌شناختی بر فعالیت‌هایی تمرکز دارد که منجر به رفاه افراد، ساخت افراد مثبت، شکوفا ساختن جوامع و عدالت اجتماعی می‌شود. تصویری که روان‌شناسان مثبت‌گرا از طبیعت انسان به دست می‌دهند، خوش‌بینانه و امیدبخش است؛ زیرا آن‌ها به قابلیت گسترش، پرورش، شکوفایی و کمال انسان و تبدیل شدن به آنچه در توان آدمی است، باور دارند (بیتمیس و ارجنیلی^۹، ۲۰۱۵). بنابراین سرمایه روان‌شناختی، سازه‌ای ترکیبی و به هم پیوسته است که چهار مؤلفه ادراکی-شناختی یعنی خوش‌بینی، تاب‌آوری، امید و خودکارآمدی را در بردارد (لی و چو^{۱۰}، ۲۰۱۶). خوش‌بینی سبک تفسیری است که اتفاقات مثبت را به علل دائمی، شخصی و فراگیر و اتفاقات منفی را به علل خارجی، موقتی و شرایط خاص نسبت می‌دهد (نیومن، نیلسن، اسمیت و هیرست^{۱۱}، ۲۰۱۸). تاب‌آوری، طبقه‌ای از پدیده‌هایی که با الگویی از انطباق‌پذیری مثبت در زمینه مشکلات و مخاطرات قابل‌ملاحظه، مشخص شده است (جورجیو و نیکولاو^{۱۲}، ۲۰۱۹). امیدواری، وضعیت مثبت انگیزشی

7 - Çavuş & Gökçen

8 - You

9 - Bitmiş & Ergeneli

10 - Lee & Chu

11 - Newman, Nielsen, Smyth & Hirst

12 - Georgiou & Nikolaou

1 - Datu & Valdez

2 - Bae

3 - Fung & Webster

4 - Lucena, Vallejo & Jaua

5 - Goldsmith, Darity & Veum

6 - De Clerq, Bouckennooghe & Raja

پیشرفت حائز اهمیت است، مؤلفه باورهای انگیزشی است. از دید روانشناسان و دست‌اندرکاران امر تعلیم و تربیت، باورهای انگیزشی یک مفهوم کلیدی است و برای توضیح سطوح مختلف عملکرد به کار می‌رود (صمدی فرد و همکاران، ۱۳۹۴).

در همین رابطه نتایج پژوهش رودریگوز-سیفوننتس، سگورا-کاماچو، گارسیا-آل و توپا^۶ (۲۰۲۰) نشان داد که بین سرمایه روان‌شناختی با جهت‌گیری‌های انگیزشی در افراد رابطه معنادار و مثبتی وجود دارد همچنین نتایج نشان داد که سرمایه روان‌شناختی به عنوان نقش واسطه‌ای در رابطه بین جهت‌گیری‌های انگیزشی و پیامدهای سازمانی در افراد است. یافته‌ها همچنین نشان داد افرادی که سرمایه روان‌شناختی خود را بالا می‌برند تأثیر مثبتی در محل کار خود می‌گذارد و این امر باعث افزایش انگیزش در خود و دیگران می‌شود.

از این رو با توجه به این که آموزش و پرورش به عنوان یکی از فراگیرترین و عظیم‌ترین نهادهای اجتماعی شناخته شده است و اکثریت افراد به نوعی با آن در ارتباط هستند، در نتیجه آموزش و پرورش به عنوان منشا بالقوه تغییرات ارزشمند و مهم در همه ابعاد گوناگون زندگی افراد اجتماع محسوب می‌گردد. و از آنجا که نقش نوجوانان به عنوان مهم‌ترین فاکتور موفقیت سیستم آموزشی و نیز نقش سرمایه روان‌شناختی در ایجاد شور و اشتیاق در آنان، و با توجه به این که علاقه اجتماعی می‌تواند زمینه ارتقای فضای یاددهی و یادگیری را فراهم کند، بررسی علل و عوامل مرتبط با علاقه اجتماعی در نوجوانان ضروری و لازم به نظر می‌رسد.

علاوه بر این پژوهش‌ها نشان داده‌اند که علاقه اجتماعی بالای دانش آموزان می‌تواند عملکرد تحصیلی و سرمایه روان‌شناختی را بهبود بخشد و منجر به پیشرفت علمی شود و از آنجا که علاقه اجتماعی پیش زمینه‌ای برای داشتن عملکرد بهتر و عملکرد شغلی مناسب در آینده است و می‌تواند انگیزش را در دانش آموزان پیش‌بینی کند از این

مبتنی بر یک سائق کنش گرایانه احساس موفقیت پویایی و احساس موفقیت راهکارها است (هارگرو، کازا و مک کارتر^۱، ۲۰۱۹) و در نهایت خودکارآمدی، اعتقاد راسخ فرد بر توانایی‌هایش برای بسیج منابع انگیزشی و شناختی و راهکارهای موردنیاز برای اجرای موفقیت‌های معین است (بندورا^۲، ۱۹۹۷). در واقع این مؤلفه‌ها، در یک فرایند تعاملی و ارزشیابانه، به زندگی فرد معنا بخشید، تلاش فرد برای تغییر موقعیت‌های فشارزا را تداوم داده، او را برای ورود به صحنه عمل آماده نموده و مقاومت و سرسختی وی را در تحقق اهداف، تضمین می‌کند (وو و چن^۳، ۲۰۱۸). در تحقیقات متعدد به ارتباط بین خودکارآمدی، خوش‌بینی، تاب‌آوری و علاقه اجتماعی اشاره شده است، به عنوان مثال لاتویا^۴ (۲۰۱۳) در بررسی منابع روانشناسی مثبت نگر چنین بیان کرده است که بین خودکارآمدی، تاب‌آوری، خوش‌بینی و نمره کل علاقه اجتماعی رابطه مثبت وجود دارد. لوچاکوا-اسشوارز^۵ (۲۰۲۰) بین امیدواری و خودکارآمدی و علاقه اجتماعی همبستگی مثبت وجود دارد.

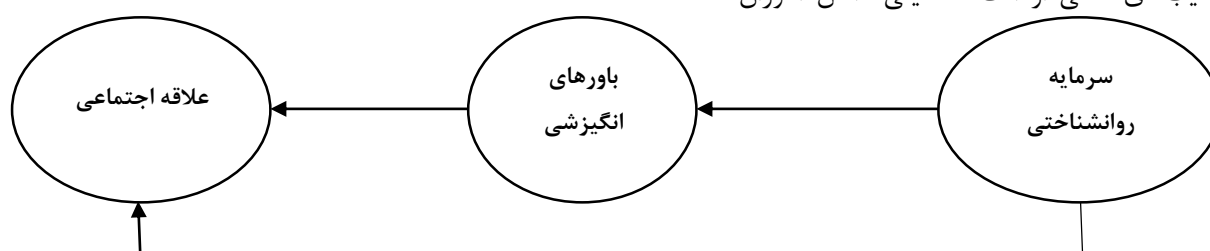
همچنین یکی دیگر از عواملی که در نوجوانان تأثیر دارد «باورهای انگیزشی»^۶ هر فرد است. انگیزش به نیروی ایجاد کننده، نگهدارنده و هدایت کننده رفتار گفته می‌شود (سیف، ۱۳۹۸). انگیزش فرایندی است که طی آن فعالیت معطوف به هدف برانگیخته و حفظ می‌شود (بوریس و کیم^۷، ۲۰۲۰). انگیزش می‌تواند هم بر یادگیری جدید و هم بر عملکرد مهارت‌ها، راهبردها و رفتارهای پیش‌آموخته تأثیر بگذارد (ژانگ و لیو^۸، ۲۰۱۹). انگیزش با مسائلی از قبیل هیجان، نگرش و ارزش‌گذاری ارتباط دارد و فرآیندی درونی است که رفتار را در طول زمان فعال، هدایت و حفظ می‌کند. دانش آموزانی که انگیزه یادگیری دارند در یادگیری مطالب از فرآیندهای شناختی عالی‌تری استفاده می‌کنند. رفتارهای انگیزشی با باورهایی که دانش آموزان درباره خودشان و تکالیف دارند، در ارتباط است. بنابراین یکی از مؤلفه‌های انگیزشی که در فرآیند یادگیری و

6 - motivational beliefs
7 - Burić & Kim
8 - Zhang & Liu
9 - Rodríguez-Cifuentes, Segura-Camacho, García-Ael & Topa

1 - Hargrove, Caza & McCarter
2 - Bandura
3 - Wu & Chen
4 - Latvia
5 - Louchakova-Schwartz

بردارد، لذا انجام پژوهشی در این زمینه می‌تواند بسیار مفید و سازنده باشد. لذا محقق در این پژوهش درصدد آن است به این مسئله بپردازد: بین علاقه اجتماعی بر اساس سرمایه روان‌شناختی با میانجیگری باورهای انگیزشی در نوجوانان چه رابطه‌ای وجود دارد؟

رو پژوهش حاضر در زمینه علاقه اجتماعی حائز اهمیت است و از آنجا که معلمان همواره نگران انگیزش و پیشرفت دانش آموزان بوده، در نتیجه شناخت عوامل مرتبط با علاقه اجتماعی پراهمیت است و این که کنترل عوامل تأثیرگذار بر این امر مهم می‌تواند راهگشای بسیاری از مسائل و مشکلات آموزشی و تحصیلی در نظام آموزش و پرورش شود و باری از دوش خانواده‌ها که همیشه متضرر آسیب‌های ناشی از افت تحصیلی دانش آموزان هستند،

شکل ۱. مدل پیشنهادی پژوهش

دانش آموز دختر و ۲۰۰ دانش آموز پسر) به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شد. روش نمونه‌گیری در این پژوهش تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای بود. بدین صورت که از میان مدارس متوسطه در شهر تهران ابتدا مناطق ۴ و ۲ انتخاب و سپس از هر منطقه، دو مدرسه به تصادف انتخاب شد و سپس از هر مدرسه چهار کلاس به تصادف انتخاب در نهایت پرسشنامه‌ها در میان دانش آموزان آن کلاس‌ها توزیع شد. لازم به ذکر است به منظور روش گردآوری داده‌ها با توجه به شرایط بهداشتی کشور (شیوع ویروس کرونا) پژوهشگر با دسترسی به گروه‌های فعال در شبکه‌های مجازی دانش آموزان (گروه‌های که به منظور برگزاری کلاس‌های آنلاین در شبکه‌های مجازی ایجاد شده‌اند)، بعد از توضیح اهداف پژوهشی، اقدام به ارسال پرسشنامه‌ها به گروه‌ها نمود. لازم به ذکر است که تمامی مشخصات و اطلاعات دانش آموزان به صورت محرمانه باقی ماند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه علاقه اجتماعی سهامی (۲۰۱۱)، پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی مک گی (۲۰۱۱) و پرسشنامه باورهای انگیزشی پینتریچ و همکاران (۱۹۹۱) بود.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه علاقه اجتماعی سهامی (۲۰۱۱): سهامی (۲۰۱۱) در تلاش برای عملیاتی کردن سازه علاقه

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر، به لحاظ روش گردآوری داده‌ها توصیفی-همبستگی از طریق الگویابی معادلات ساختاری است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه (دختر و پسر) در شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ که مشغول به تحصیل بودند تشکیل دادند. درباره حجم نمونه در پژوهش‌های مربوط به روش تحقیق همبستگی از نوع مدل معادلات ساختاری نظرات گوناگون وجود دارد ولی همه بر این موضوع توافق دارند که مدل معادلات ساختاری شبیه تحلیل عامل از فنون آماری است که با نمونه بزرگ قابل اجرا است (تاباچنیک و فیدل، ۲۰۰۱). بومسما (۱۹۸۳)، به نقل از تاباچنیک و فیدل (۲۰۰۱) حجم حدود ۲۰۰ نفر را برای برآزش مدل کافی دانسته است. بر اساس اندازه اثر مورد انتظار و توزیع متغیرهای اندازه‌گیری شده و همچنین لحاظ توان آزمون، به ازای هر پارامتر برآورد شده حداقل ۱۰ آزمودنی ممکن کافی باشد، به شرط اینکه اندازه برآورد اثر بزرگ باشد و متغیرهای اندازه‌گیری شده دارای توزیع نرمال باشند (تاباچنیک و فیدل، ۲۰۰۱). بنابراین حداقل نمونه پژوهش حاضر با در نظر گرفتن تعداد پارامترهای برآورد شده در مدل حداقل ۳۵۰ نفر از دانش آموزان بود، که با در نظر گرفتن ریزش‌های احتمالی ۴۰۰ دانش آموز (۲۰۰)

(۲۰۱۱)؛ به نقل از گل پرور، جعفری و جوادیان، (۱۳۹۲)؛ با چهار خرده مقیاس خودکارآمدی، امیدواری، تاب آوری و خوش بینی ارائه شده، استفاده خواهد شد. مقیاس پاسخگویی استفاده شده در این پژوهش برای این پرسشنامه شش درجه‌ای (کاملاً مخالفم = ۱ تا کاملاً موافقم = ۶) است. مک گی (۲۰۱۱)؛ به نقل از گل پرور و همکاران، (۱۳۹۲) روایی و پایایی این پرسشنامه را همراه با فرم‌های بیست و پنج و دوازده سؤالی سرمایه روان‌شناختی بررسی و شواهدی از روایی و پایایی این پرسشنامه ارائه کرده است. برای نمونه مک گی (۲۰۱۱) به عنوان شواهدی از روایی هم زمان این پرسشنامه با نسخ دیگر پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی، بین سرمایه روان‌شناختی با خودکارآمدی همبستگی مثبت و معنادار بین ۰/۴۸ تا ۰/۵۴، با امیدواری همبستگی مثبت و معنادار بین ۰/۴۰ تا ۰/۶۱، با تاب آوری همبستگی مثبت و معنادار بین ۰/۴۸ تا ۰/۵۵ و با خوش بینی همبستگی مثبت و معنادار بین ۰/۴۷ تا ۰/۵۰ را گزارش کرده است. روایی صوری این پرسشنامه نیز بررسی و تأیید شده است (گل پرور و همکاران، ۱۳۹۲). در پژوهش گل پرور و همکاران (۱۳۹۲) تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش واریماکس بر روی ۲۶ سؤال این پرسشنامه همان چهار عامل معرفی شده در پرسشنامه اصلی را به دست داده و آلفای کرونباخ به ترتیب برای خودکارآمدی، امیدواری، تاب آوری و خوش بینی برابر با ۰/۹۱، ۰/۸۹، ۰/۸۳ و ۰/۷۰ به دست آمده است.

۳. پرسشنامه باورهای انگیزشی پینتریچ و همکاران (۱۹۹۱): پرسشنامه باورهای انگیزشی توسط پینتریچ و همکاران (۱۹۹۱) ساخته شده است. این پرسشنامه شامل ۲۵ سؤال پنج گزینه‌ای است که بر اساس طیف لیکرت درجه بندی شده است. مؤلفه‌های پرسشنامه عبارتند از: خودکارآمدی سؤال‌های ۱ الی ۹، جهت‌گیری هدف سؤال‌های ۱۰ الی ۱۴، ارزش‌گذاری درونی سؤال‌های ۱۵ الی ۱۸، عدم اضطراب امتحان سؤال‌های ۱۹ الی ۲۵.

اجتماعی و دست یافتن به درونه محتوای مفهوم ابتدا تعاریف گوناگون مفهومی و نظریه‌های موجود در سازه را جمع‌آوری و در نهایت بر اساس ابعاد، شاخص‌ها و معرف رفتاری هر سازه پرسش‌هایی در شکل مقیاس لیکرت با طیف‌های پنج قسمتی طراحی کرده است و روایی صوری و محتوای پرسش‌ها توسط اشخاص متخصص تأیید گردیده است. سپس در مطالعه مقدماتی با استفاده از نرم افزار SPSS و شاخص‌های آماری مناسب روایی و پایایی مقیاس‌ها ارزیابی و تأیید شده که در ادامه به تفصیل به آن پرداخته می‌شود. مقیاس علاقه اجتماعی مشتمل بر ۴ بعد و ۲۷ پرسش در مقیاس لیکرت است که با طیف ۵ درجه‌ای و با درجات فوق‌العاده موافقم (۵)، خیلی موافقم (۴)، موافقم (۳)، مخالفم (۲) و کاملاً مخالفم (۱) تنظیم گردیده است. این بعدها شامل بهزیستی و رفاه دیگران (۸ ماده)، همدلی (۶ ماده)، تعامل با دیگران (۶ ماده)، و بعد گویه‌های واگرایی بهزیستی و رفاه خود (۷ ماده) است. در این پرسشنامه برای سنجش اعتبار، از اعتبار سازه‌ای با روش تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شده است. در تحلیل عاملی اکتشافی این مقیاس آزمون بارتلت و KMO استفاده گردید که مقدار KMO برای ماتریس همبستگی پرسش‌ها ۰/۸۹ و مقدار آزمون بارتلت در خصوص کیفیت محتوای پرسشنامه با ۴/۹۹۹، معنادار بود. مقادیر ویژه در هر چهار عامل مشخص شد که بر روی هم ۴۱/۵۸ درصد واریانس مقیاس علاقه اجتماعی را تبیین می‌کنند. پایایی این پرسشنامه بر اساس آلفای کرونباخ (آلفاها تماماً بالای ۰/۷۰) و روش دو نیمه کردن (آلفاها تماماً بالای ۰/۷۰) بررسی شد که پایایی بعد رضایت بخش بود، همچنین روایی سازه‌ای این پرسشنامه به وسیله دو فرضیه بررسی گردید و با استفاده از تحلیل عاملی تأیید متغیر مکنون علاقه اجتماعی با چهار بعد دارای برازندگی بود.

۲. پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی مک گی (۲۰۱۱) (PCQ): برای سنجش سرمایه روان‌شناختی از پرسشنامه بیست و چهار سؤالی که توسط مک گی

پژوهش از مدل سازی معادلات ساختاری استفاده شد. لازم به ذکر است برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS-19 و Amos V7.80 استفاده شد.

یافته ها

یافته های توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول (۱) آورده شده است.

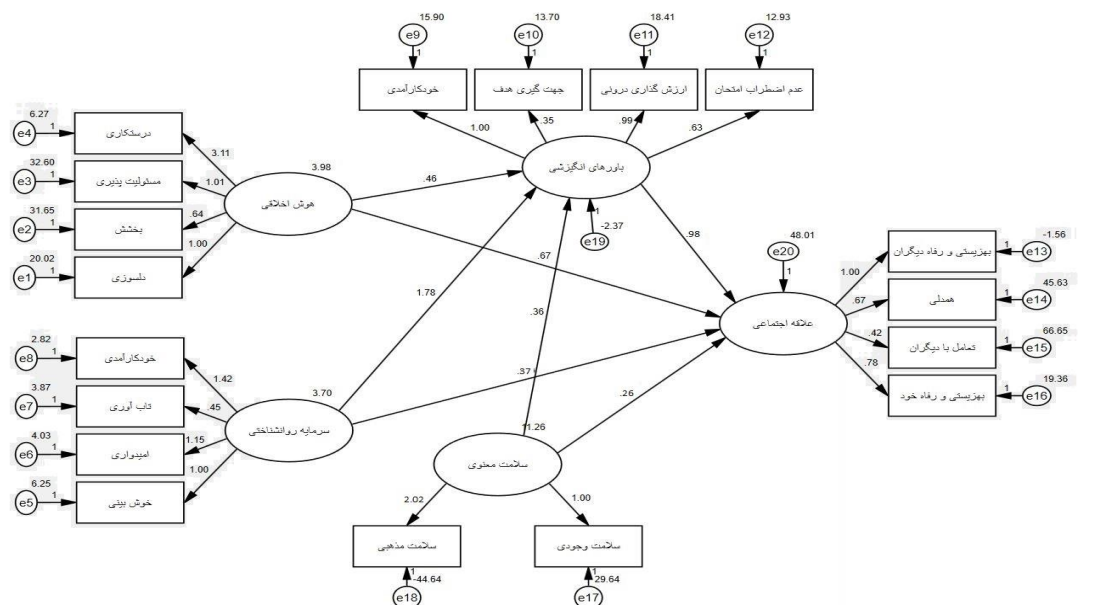
نمره گذاری به صورت کاملاً مخالفم=۱، مخالفم=۲، نظری ندارم=۳، موافقم=۴، کاملاً موافقم=۵ انجام می شود. همچنین نمره گذاری سؤالات (۱۹ الی ۲۵) معکوس است. ضریب پایایی پرسشنامه باورهای انگیزشی طی پژوهش چماله و لطیفیان (۱۳۹۱) برای کل مقیاس ۰/۸۴ به دست آمده است و روایی آن نیز برای کل مقیاس ۰/۸۶ محاسبه شده است. با توجه به ماهیت سؤال پژوهش و فرضیه های

جدول ۱. یافته های توصیفی خرده مقیاس های پژوهش

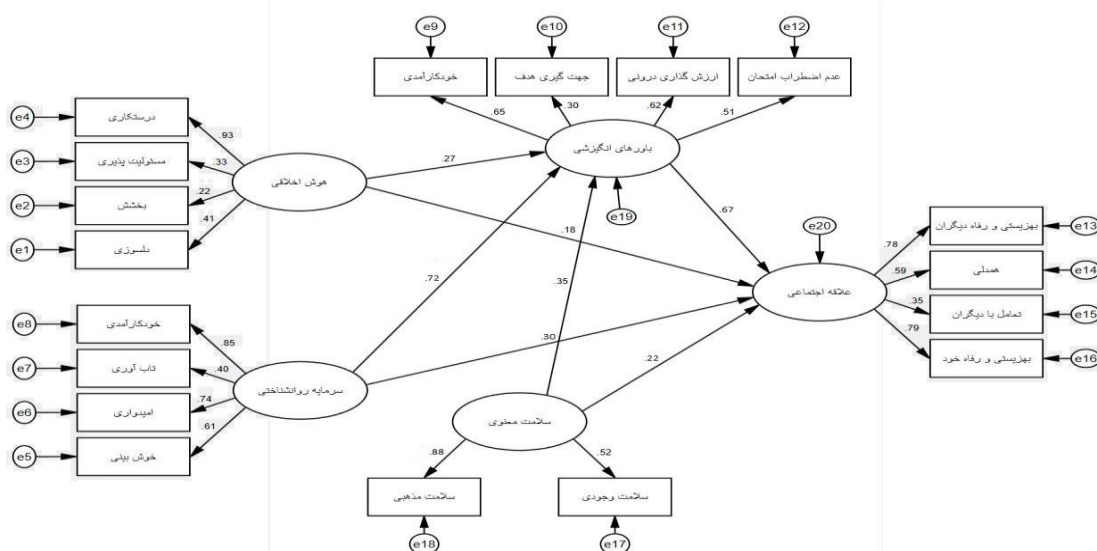
مقیاس	شاخص آماری	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
علاقه اجتماعی	بهبودستی و رفاه دیگران	۲۵.۱۱	۷.۳۳	۰.۵۰	-۰.۰۲
	همدلی	۲۲.۵۸	۸.۳۹	-۰.۰۶	۰.۵۹
	تعامل با دیگران	۲۱.۳۱	۸.۷۴	۰.۰۵	۰.۳۷
	بهبودستی و رفاه خود	۲۳.۱۶	۷.۳۰	۰.۴۹	۰.۰۱
سرمایه روان شناختی	خودکارآمدی	۲۱.۷۸	۳.۲۱	۰.۷۳	۱.۰۳
	تاب آوری	۲۰.۴۲	۲.۱۶	-۰.۰۶	۰.۱۷
	امیدواری	۲۲.۴۸	۲.۹۹	۰.۴۷	۰.۱۴
	خوش بینی	۲۱.۰۳	۳.۱۶	۰.۷۶	۱.۲۶
باورهای انگیزشی	خودکارآمدی	۱۹.۵۱	۵.۸۰	۰.۷۴	۱.۲۶
	جهت گیری هدف	۱۵.۹۷	۳.۹۸	۰.۱۰	۰.۷۱
	ارزش گذاری درونی	۲۲.۱۹	۵.۹۸	۰.۸۴	۰.۳۵
	عدم اضطراب امتحان	۱۵.۹۷	۴.۴۷	۰.۲۱	۰.۵۱

همراه برخی از مهم ترین شاخص های برازش مدل اولیه در شکل و جدول زیر ارائه شده است.

نتایج جدول ۱ نشان می دهد از بین ابعاد علاقه اجتماعی بیشترین میانگین مربوط به بهبودستی و رفاه دیگران است. نتایج مربوط به اجرای مدل اولیه در حالت استاندارد به

شکل ۲. مدل اولیه در حالت ضرایب استاندارد نشده

شکل ۳. مدل اولیه در حالت ضرایب استاندارد شده

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل اولیه

شاخص‌های برازش		نام شاخص
حد مجاز	مقدار	
کمتر از ۳	۲.۰۲	$\frac{\chi^2}{df}$
کمتر از ۰/۱	۰.۰۵	RMSEA ^۱ (ریشه میانگین خطای برآورد)
بالاتر از ۰/۹	۰.۹۵	CFI ^۲ (برازندگی تعدیل یافته)
بالاتر از ۰/۹	۰.۹۴	NFI ^۳ (برازندگی نرم شده)
بالاتر از ۰/۹	۰.۹۶	GFI ^۴ (نیکویی برازش)
بالاتر از ۰/۹	۰.۹۴	AGFI ^۵ (نیکویی برازش تعدیل یافته)

می‌دهد که در مجموع الگو در جهت تبیین و برازش از وضعیت مناسبی برخوردار است. در ادامه شاخص‌های مدل اندازه‌گیری ابتدا گزارش می‌شود.

به طور کلی در کار با برنامه آموس هر یک از شاخص‌های به دست آمده به تنهایی دلیل برازندگی یا عدم برازندگی مدل نیستند و این شاخص‌ها را در کنار هم بایستی تفسیر نمود. مقدارهای به دست آمده برای این شاخص‌ها نشان

جدول ۳ ضرایب و معناداری بارهای عاملی مدل‌های اندازه‌گیری

مقیاس	شاخص آماری مؤلفه	وزن استاندارد شده	آماره t	sig
علاقه اجتماعی	بهریستی و رفاه دیگران	۰.۷۸		۰.۰۰۱
	همدلی	۰.۵۹	۱۲.۵۲	۰.۰۰۱
	تعامل با دیگران	۰.۳۵	۷.۲۱	۰.۰۰۱

1. Root Mean Square Error Approximation
2. Comparative Fit Index
3. Normed Fit Index
4. Goodness of Fit Index
5. Adjusted Goodness of Fit Index

۰.۰۰۱	۱۸.۱۵	۰.۷۹	بهبودی و رفاه خود	سرمایه روان شناختی
۰.۰۰۱		۰.۸۵	خودکارآمدی	
۰.۰۰۱	۷.۹۷	۰.۴۰	تاب آوری	
۰.۰۰۱	۱۷.۲۲	۰.۷۴	امیدواری	
۰.۰۰۱	۱۴.۸۹	۰.۶۱	خوش بینی	باورهای انگیزشی
۰.۰۰۱	۱۵.۳۵	۰.۶۵	خودکارآمدی	
۰.۰۰۱	۶.۵۳	۰.۳۰	جهت گیری هدف	
۰.۰۰۱	۱۴.۳۷	۰.۶۲	ارزش گذاری درونی	
۰.۰۰۱	۱۱.۷۰	۰.۵۱	عدم اضطراب امتحان	

هستند، در ادامه به همراه جداول اثرات مستقیم و غیرمستقیم به آزمون سایر فرضیه‌های پژوهش پرداخته شده است.

آنچه از نتایج جدول ۳ برمی آید این است که عوامل هر پنج مقیاس بار عاملی معناداری در سطح اطمینان ۹۵ درصد دارند. با توجه به اینکه در مدل های آزمون شده بالا، مسیرهای بین متغیرها همان فرضیه‌های پژوهش

جدول ۴. ضرایب و معناداری اثر مستقیم سرمایه روان شناختی بر علاقه اجتماعی

متغیر ملاک	متغیر پیش بین	نوع اثر	ضریب استاندارد نشده	β استاندارد شده	آماره معناداری	sig
علاقه اجتماعی روان شناختی	سرمایه روان شناختی	مستقیم	۰.۳۷	.۳۰	۴.۱۷	۰.۰۰۱

مطرح شده در ارتباط با وجود اثر مستقیم سرمایه روان شناختی بر علاقه اجتماعی نوجوانان با ۹۹ درصد اطمینان تأیید می شود.

آنچه از نتایج جدول ۴ برمی آید این است که سرمایه روان شناختی اثر مستقیم بر علاقه اجتماعی داشته است، رابطه سرمایه روان شناختی با علاقه اجتماعی به صورت مستقیم برابر ($t = 4/17$ و $\beta = 0/30$) است. بنابراین فرضیه

جدول ۵. ضرایب و معناداری اثر مستقیم سرمایه روان شناختی بر باورهای انگیزشی

متغیر ملاک	متغیر پیش بین	نوع اثر	ضریب استاندارد نشده	β استاندارد شده	آماره معناداری	sig
باورهای انگیزشی روان شناختی	سرمایه روان شناختی	مستقیم	۱.۷۸	۰.۷۲	۱۰.۱۷	۰.۰۰۱

مطرح شده در ارتباط با وجود اثر مستقیم سرمایه روان شناختی بر باورهای انگیزشی نوجوانان با ۹۹ درصد اطمینان تأیید می شود.

آنچه از نتایج جدول ۵ برمی آید این است که سرمایه روان شناختی اثر مستقیم بر باورهای انگیزشی داشته است، رابطه سرمایه روان شناختی با باورهای انگیزشی به صورت مستقیم برابر ($t = 10/17$ و $\beta = 0/72$) است. بنابراین فرضیه

جدول ۶. ضرایب و معناداری اثر مستقیم باورهای انگیزشی بر علاقه اجتماعی						
متغیر ملاک	متغیر پیش بین	نوع اثر	ضریب استاندارد نشده	β استاندارد شده	آماره معناداری	sig
علاقه اجتماعی	باورهای انگیزشی	مستقیم	۰.۹۸	۰.۶۷	۶.۸۶	۰.۰۰۱

ارتباط با وجود اثر مستقیم باورهای انگیزشی بر علاقه اجتماعی نوجوانان با ۹۹ درصد اطمینان مورد تأیید بوده است.

آنچه از نتایج جدول ۶ برمی آید این است که باورهای انگیزشی اثر مستقیم بر علاقه اجتماعی داشته است، رابطه باورهای انگیزشی با علاقه اجتماعی به صورت مستقیم برابر است. بنابراین فرضیه مطرح شده در ($\beta=0/67$ و $t = 6/86$)

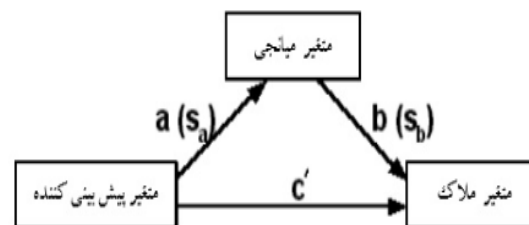
جدول ۷. ضرایب و معناداری اثر غیر مستقیم سرمایه روان شناختی بر علاقه اجتماعی						
متغیر ملاک	متغیر پیش بین	نوع اثر	ضریب استاندارد نشده	β استاندارد شده	آماره معناداری سوبل	sig
علاقه اجتماعی	سرمایه روان شناختی	به واسطه باورهای انگیزشی	۱.۷۴	۰.۴۸	۴.۳۲	۰.۰۰۱

باورهای انگیزشی با ۹۹ درصد اطمینان مورد تأیید بوده است.

جهت بررسی اثر متغیر میانجی باورهای انگیزشی در رابطه بین سرمایه روان شناختی با علاقه اجتماعی، از آزمون سوبل استفاده گردید.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف علاقه اجتماعی و سرمایه روان شناختی در نوجوانان با نقش واسطه‌ای باورهای انگیزشی انجام شد. نتایج نشان داد که فرضیه مطرح شده در ارتباط با وجود اثر مستقیم سرمایه روان شناختی بر علاقه اجتماعی نوجوانان با ۹۹ درصد اطمینان تأیید می‌شود. بنابراین نتایج پژوهش حاضر نشان دادند بین سرمایه روان شناختی و علاقه اجتماعی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد؛ لذا، این فرضیه تأیید شد. این یافته با نتایج پژوهش‌های رودریگوز-سیفوننتس و همکاران (۲۰۲۰)، داتو و والدز (۲۰۱۹)، همخوانی دارد. سرمایه روان شناختی سازه‌ای اصلی از روانشناسی مثبت با پیوندهای مثبت و محکم به علاقه اجتماعی است؛ بنابراین، سرمایه روان شناختی با علاقه اجتماعی رابطه مثبت و با مشکلات روانی، رابطه منفی دارد. در واقع، می‌توان از سرمایه روان شناختی برای درمان بیماری‌های روانی، بالا

شکل ۴. نمودار مسیرها در مدل میانجی

بنابراین برای استفاده از این فرمول ضرایب غیر استاندارد و خطای استاندارد دو مسیر مورد نیاز است. سوبل معتقد است که این نسبت به گونه‌ای مجانب دارای توزیع بهنجار است و زمانیکه این نسبت بزرگتر از $\pm 1/96$ باشد برای نمونه‌های بزرگ منجر به رد فرض صفر در سطح $0/05$ می‌گردد. آنچه از نتایج جدول ۷ برمی آید این است که فرضیه مطرح شده در ارتباط با وجود اثر غیرمستقیم سرمایه روان شناختی بر علاقه اجتماعی نوجوانان به واسطه

افراد را به یکدیگر پیوند و باعث تکرار و تداوم و بیشتر شدن تعاملات می‌شود. در نتیجه می‌توان گفت یکی از رویکردهای اثربخش در توانمندسازی، ارتقای سرمایه روان‌شناختی افراد است به این معنا که افراد اگر سهم بیشتری از سرمایه روان‌شناختی داشته باشند باورهای انگیزشی بالاتری دارند از کیفیت زندگی بالاتری برخوردار بوده و طبعاً سالم تر و بالطبع بهره ورتر خواهند بود. همچنین سرمایه روان‌شناختی افراد را به چالش می‌کشاند تا در جستجوی این سؤال برآیند که چه کسی هستند و در نتیجه به خودآگاهی بهتر که لازمه دستیابی به هدف‌ها و موفقیت‌ها است دست یابند. بر این اساس سرمایه روان‌شناختی یکی از عوامل تعیین کننده اصلی باورهای انگیزشی است.

نتایج نشان داد که فرضیه مطرح شده در ارتباط با وجود اثر غیرمستقیم سرمایه روان‌شناختی بر علاقه اجتماعی نوجوانان به واسطه ی باورهای انگیزشی با ۹۹ درصد اطمینان مورد تأیید بوده است. در تبیین نتایج می‌توان گفت که نوجوانان با سرمایه روان‌شناختی بالا در خصوص ظرفیت‌های روان‌شناختی خود شناخت کافی دارند و بر این باورند که در مواجهه با کارهای چالشی موفقیت کسب می‌کنند و همواره از نگرشی مثبت درباره موفقیت خود در زمان حال و آینده برخوردارند و می‌توانند برای رسیدن به اهداف هنگام ضرورت مسیر را به سمت هدف مجدداً جهت دهی و در رسیدن به اهداف پافشاری کنند و نیز می‌توانند در مواجهه با شرایط دشوار توانایی بازگشت به حالت اولیه را در خود احیا کنند. همسو با یافته‌های پژوهش حاضر، عظیمی و همکاران (۱۳۹۶) نشان دادند که سرمایه روان‌شناختی از جمله سازه‌های حائز اهمیت در نوجوانان است. گلستانه و همکاران (۱۳۹۶) نیز طی مطالعه ای دریافته‌اند که سرمایه روان‌شناختی، احتمال موفقیت نوجوانان را در مدرسه افزایش می‌دهد و باعث علاقه اجتماعی در آنان می‌گردد. لیو و همکاران (۲۰۱۵) در این زمینه نشان دادند که سرمایه روان‌شناختی بالا در دانش آموزان، قادر به بروز واکنش مناسب در زمان بروز استرس‌ورهای محیط مدرسه است و سرمایه روان‌شناختی پایین در دانش آموزان می‌تواند باعث کاهش باورهای انگیزشی در آنان گردد. نتیجه‌گوتام و پرادهن (۲۰۱۸) نیز

بردن نرخ امید، تلاش برای ارتقای سطح زندگی در افراد سالم، افزایش سطح علاقه اجتماعی افراد با بالا بردن مقاومت روانی و تقویت نیروی دفاعی در مقابل استرس و انواع پیشگیری برای ارتقای سطح بهداشت روانی استفاده کرد؛ چون این موضوع، توانایی برقراری ارتباط اجتماعی و بین فردی را تا حد چشمگیری افزایش می‌دهد؛ بنابراین، با افزایش سرمایه روان‌شناختی، علاقه اجتماعی افراد نیز افزایش می‌یابد؛ بنابراین، نوجوانانی که امیدوارترند و تاب آوری بهتری دارند، توانایی بیشتری برای مقاومت در برابر محیط نامساعد و نامطلوب خواهند داشت. همچنین، دارا بودن سرمایه روان‌شناختی مثبت، اثرات استرس بر علاقه اجتماعی دانش آموزان را کاهش می‌دهد. همچنین دانش آموزانی که به توانایی خود در انجام امور تحصیلی باور دارند، حتی زمانی که با مسائلی رو به رو می‌شوند، انرژی، شور و شوق خود را از دست نخواهند داد و سطحی از خوش‌بینی، خودکارآمدی، امیدواری درباره موفقیت‌های آتی دارند و در نتیجه، باعث افزایش علاقه اجتماعی دانش آموزان می‌شود.

نتایج نشان داد که فرضیه مطرح شده در ارتباط با وجود اثر مستقیم سرمایه روان‌شناختی بر باورهای انگیزشی نوجوانان با ۹۹ درصد اطمینان تأیید می‌شود. در راستای نتایج به دست آمده نتایج پژوهش سلطانیان زاده و همکاران (۱۳۹۸)، نشان داد بین سرمایه روان‌شناختی و باورهای انگیزشی با عملکرد آموزشی مدیران رابطه معناداری وجود دارد. اردونی (۱۳۹۸)، نیز پژوهشی تحت عنوان بررسی نقش علاقه اجتماعی و هوش اجتماعی در جامعه پذیری دانش آموزان مقطع متوسطه شهر زاهدان انجام داد. نتایج آزمون نشان داد که بین جامعه پذیری، هوش اجتماعی و علاقه اجتماعی رابطه معناداری وجود داشت. سرمایه روان‌شناختی است. نگاهی دگرباره به مفهوم سرمایه روان‌شناختی نشان می‌دهد که این متغیر ترکیبی از مؤلفه‌های مثبت است که خاصیت هم افزایی دارد. این متغیر با تکیه بر مؤلفه‌هایی مثبت همچون امید، خوش‌بینی، تاب آوری و خودکارآمدی به ارتقا علاقه اجتماعی و باورهای انگیزشی در نوجوانان منجر می‌شود. سرمایه روان‌شناختی می‌تواند عامل رشد و توسعه سرمایه‌های دیگر نیز باشد و آنها را نیز در بر می‌گیرد. آنچه که

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

اردونی، محدثه. (۱۳۹۸). بررسی نقش علاقه اجتماعی و هوش اجتماعی در جامعه پذیری دانش آموزان مقطع متوسطه شهر زاهدان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه سیستان و بلوچستان.

خباز، محمود؛ علیزاده، حمید؛ دلاور، علی؛ ابراهیمی قوم، صغری؛ رستمی، رضا و بهجتی، زهرا. (۱۳۹۴). تأثیر برنامه آموزش علاقه اجتماعی (مادر-کودک) بر ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی کودکان با اختلال نافرمانی مقابله‌ای. *مجله پژوهش‌های روانشناسی کاربردی*، ۱۴ (۱۰)، ۳۰-۱۵. سلطانیان زاده، مریم؛ محبوبی، کمال؛ ندری، خدیجه و بدیعی، هانیه. (۱۳۹۸). رابطه سرمایه روان‌شناختی و باورهای انگیزشی با عملکرد آموزشی دبیران مقطع متوسطه شهرستان بوکان. *مجله روان‌سنجی*، ۷ (۲۸)، ۱۴۷-۱۲۷. سلیمانی، لیلا. (۱۳۹۵). ارتباط سرمایه‌های تحولی با پیشرفت تحصیلی با نقش میانجی سرمایه روان‌شناختی. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر.

سیف، علی اکبر. (۱۳۹۵). روانشناسی تربیتی. تهران: انتشارات سمت.

صمدی فرد، حمیدرضا؛ دریادل، سیدجواد؛ حیدری راد، حدیث. (۱۳۹۴). رابطه بین سلامت معنوی و تاب‌آوری با انگیزه پیشرفت در بین دانشجویان. اولین همایش ملی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران، تهران. عظیمی، داریوش؛ قدیمی، سمیه؛ خزان، کاظم و درگاهی، شهریار. (۱۳۹۶). نقش سرمایه‌های روان‌شناختی و اشتیاق تحصیلی در سرزندگی تحصیلی و تعلل ورزی تصمیم‌گیری دانشجویان پرستاری. *مجله مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی*، ۱۲ (۳)، ۱۵۷-۱۴۷.

گلستانه، موسی؛ سلیمانی، لیلا و دهقانی، یوسف. (۱۳۹۶). رابطه سرمایه‌های تحولی و پیشرفت تحصیلی: با نقش میانجی سرمایه روان‌شناختی. *مجله دستاوردهای روان‌شناختی (علوم تربیتی و روانشناسی)*، ۴ (۱)، ۱۵۰-۱۲۷.

Bae, S. M. (2019). The relationship between smartphone use for communication, social capital, and subjective well-being in Korean adolescents: Verification using multiple latent growth modeling. *Children and Youth Services Review*, 96, 93-99.

حاکمی از آن است که سرمایه روان‌شناختی قابلیت پیش‌بینی انگیزش در تحصیل دارد به طوری که به دانش آموزان کمک می‌کند تا عملکرد تحصیلی و باورهای انگیزشی خود را بهبود بخشند. به عبارت دیگر، سرمایه روان‌شناختی، یک سازه مرتبه بالاتر در نظر گرفته می‌شود، سرمایه روان‌شناختی در نوجوانان، از این جهت که آنان را به چالش می‌کشاند تا در جستجوی این سؤال برآیند که چه کسی هستند و در نتیجه به خودآگاهی بهتر که لازمه دستیابی به هدف‌ها و موفقیت است، دست یابند، می‌تواند علاقه اجتماعی را تبیین نماید. این سازه در یک فرایند تعاملی و ارزشیابانه، به زندگی دانش‌آموزان معنا بخشیده، تلاش آنان برای تغییر موقعیت‌های فشارزای تحصیلی را تداوم می‌دهد و آنان را برای ورود به صحنه عمل آماده و مقاومت و سرسختی وی در تحقق اهداف را تضمین کند و به این ترتیب علاقه اجتماعی و باورهای انگیزشی را برای آنان به ارمغان می‌آورد. برخوردار بودن از سرمایه روان‌شناختی، از طریق افزایش توانایی دانش‌آموزان در مقابله موثر در برابر موقعیت‌های دشوار تحصیلی، کاهش تنش در این موقعیت‌ها و ارتقا انگیزش را تبیین می‌نماید. از جمله محدودیت‌های پژوهش شامل: محدودیت ابزار اندازه‌گیری متغیرها که فقط از پرسشنامه‌های خودگزارشی استفاده گردیده است. با توجه به این که پژوهش در یک جامعه محدود انجام شده است نسبت به تعمیم نتایج به جوامع دیگر باید جانب احتیاط را رعایت نمود. از آن جایی که تنها ابزار جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش پرسشنامه بوده است، لذا پیشنهاد می‌شود به منظور افزایش اعتبار نتایج به دست آمده از شیوه‌های دیگری مانند مصاحبه و مشاهده به همراه پرسشنامه‌ها در گردآوری داده‌های پژوهش استفاده شود. در جهت اطمینان نسبت به نتایج حاصله از این پژوهش انجام پژوهش‌های گسترده‌تر در جوامع بزرگ‌تر پیشنهاد می‌شود. پیشنهاد می‌شود یک برنامه آموزشی برای استادان دانشگاه و معلمان در جهت آموزش راهکارهای تقویت انگیزش درونی دانش‌آموزان و دانشجویان تنظیم شود. همچنین، کارگاه‌های آموزشی در زمینه آموزش مهارت‌های خودتنظیمی برگزار شود.

تعارض منافع

- Journal of Organizational Innovation (Online), 8(4), 213.
- Liu, C., Zhao, Y., Tian, T., Zou, G., & Li, P. (2015). Negative life events and school adjustment among Chinese nursing students: The mediating role of psychological capital. *Nurse Education Today*, 35(6): 754-759.
- Louchakova-Schwartz, O. (2020). Wellbeing and Spirituality: Insights from the World's Wisdom Traditions. *The Palgrave Handbook of Workplace Well-Being*, 1-29.
- Lucena, A., Vallejo, K. O., & Jaua, M. Y. D. (2018). Caracterización de la construcción pública y masiva de viviendas de interés social desarrollados a partir del 2005 en el estado Lara. *Venezuela. Gaceta técnica*, 19(1), 7-24.
- Newman, A., Nielsen, I., Smyth, R., & Hirst, G. (2018). Mediating role of Psychological capital in the relationship between social support and wellbeing of refugees. *International Migration*, 56(2), 117-132.
- Rodríguez-Cifuentes, F., Segura-Camacho, A., García-Ael, C., & Topa, G. (2020). The mediating role of psychological capital between motivational orientations and their organizational consequences. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(13), 4864.
- Wu, C. M., & Chen, T. J. (2018). Collective psychological capital: Linking shared leadership, organizational commitment, and creativity. *International Journal of Hospitality Management*, 74, 75-84.
- You, J. W. (2016). The relationship among college students' psychological capital, learning empowerment, and engagement. *Learning and Individual Differences*, 49, 17-24.
- Zhang, S., & Liu, Q. (2019). Investigating the relationships among teachers' motivational beliefs, motivational regulation, and their learning engagement in online professional learning communities. *Computers & Education*, 134, 145-155.
- Bitmiş, M. G., & Ergeneli, A. (2015). How psychological capital influences burnout: the mediating role of job insecurity. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 207, 363-368.
- Burić, I., & Kim, L. E. (2020). Teacher self-efficacy, instructional quality, and student motivational beliefs: An analysis using multilevel structural equation modeling. *Learning and Instruction*, 66, 101302.
- Çavuş, M. F., & Gökçen, A. (2015). Psychological capital: Definition, components and effects. *British Journal of Education, Society and Behavioural Science*, 5(3), 244-255.
- Datu, J. A. D., & Valdez, J. P. M. (2019). Psychological capital is associated with higher levels of life satisfaction and school belongingness. *School Psychology International*, 0143034319838011.
- De Clerq, D., Bouckenoghe, D., & Raja, U. (2019). A Person-Centered, Latent Profile Analysis of Psychological Capital. *Australian Journal of Management*, 44(1).
- Frank, M. L., & Shoshana, A. (2019). "It was a kind of togetherness feeling": An Exploration of Social Interest in Early Recollections. *The Journal of Individual Psychology*, 75(1), 42-57.
- Gautam, P., & Pradhan, M. (2018). Psychological capital as moderator of stress and achievement. *Indian Journal of Positive Psychology*, 9(1): 22-28.
- Georgiou, K., & Nikolaou, I. (2019). The influence and development of psychological capital in the job search context. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 19(3), 391-409.
- Goldsmith, A. H., Darity, W., & Veum, J. R. (2018). Race, cognitive skills, psychological capital and wages. In *Leading Issues in Black Political Economy* (pp. 173-186). Routledge.
- Hargrove, D., Caza, A., & McCarter, M. W. (2019, July). Third-Party Effects of Psychological Capital: Observer Attributions and Responses. In *Academy of Management Proceedings* (Vol. 2019, No. 1, p. 18119). Briarcliff Manor, NY 10510: Academy of Management.
- Latvia, R. (2013). Factors of resilience wisdom and self efficacy as positive resources of leaders in sample of latvian. *Problem Psychology*, 5, 96-107.
- Lee, C. H., & Chu, K. K. (2016). UNDERSTANDING THE EFFECT OF POSITIVE PSYCHOLOGICAL CAPITAL ON HOSPITALITY INTERNS' CREATIVITY FOR ROLE PERFORMANCE. *International*